

Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjungai
Rinktinės g. 55-28
09207 Vilnius

2016-09-29 Nr. (5.2) 12RD-351
I 2016-08-03 Nr. R-040

Kopija
Nacionalinei žemės tarnybai
prie Žemės ūkio ministerijos

DĖL LITPOS NAUDOTOJŲ INFORMAVIMO APIE LITPOS SUTRIKIMUS

VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“ (toliau – GIS-Centras), kaip Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo (toliau – LitPOS) tvarkytojas, pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjungos 2016 m. rugpjūčio 3 d. raštą Nr. R-040 „Dėl LitPOS naudotojų informavimo apie LitPOS sutrikimus“ (toliau – Raštas).

Išnagrinėję Raštą, atsakome į Jūsų pateiktus klausimus:

1. *Rašte minima, kad apie sutartinius LitPOS tinklo žymėjimus būsenos fiksavimo vaizduose bus informuoti visi LitPOS vartotojai, tačiau iki 2016-07-25, t.y. per 2,5 mėn. tai nebuvo padaryta. LGMS mano, kad būsenos žymėjimo paaiškinimus tikslinga teikti kaip legendą tuose pačiuose tinklapiuose, kuriuose pateikiami LitPOS būsenos informaciniai vaizdai.*

Atsižvelgdami į Jūsų pastabą padarėme informatyvesnę būsenos peržiūros sąsają (<http://www.geoportal.lt/geoportal/web/litpos/busena>), kurioje patalpinome stočių būsenos žymėjimų paaiškinimą.

2. *Ar yra atlikti teoriniai skaičiavimai ar praktiniai bandymai, kaip keičiasi absoliutus matavimo tikslumas šalia LitPOS referencinės stoties, kai pastaroji nustoja veikti? Jei taip, ar galima susipažinti su tokių bandymų ataskaitomis?*

Minimi praktiniai bandymai šiuo metu nėra atlikti. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Geodezijos instituto mokslininkai (toliau – GI) informavo, kad LitPOS tinklas sudarytas remiantis tarptautine patirtimi ir praktika, tačiau vis tik esant Rašte minimų eksperimentų užsakovui, bandymai galėtų būti įgyvendinti. GI patikino, kad neveikiant pavienei LitPOS stotiai matavimo tikslumas neturi viršyti ribinės deklaruojamos paklaidos.

3. *Ar galite pateikti teorinius apskaičiavimus ar modeliavimą, kaip keičiasi pvz. Matavimų Šalčininkuose tikslumas, kai neveikia Šalčininkų referencinė stotis, o iki artimiausių Vilniaus ir Varėnos stočių yra atitinkamai apie 41 ir 54km? Klausimas yra praktinis, kadangi nuo 2016-07-24 iki 2016-08-04 Šalčininkų stoties būsenos indikatorius Trimble Pivot Web yra raudonas, o stoties aprašyme visi indikatoriai – „Būklė“, „Duomenų kaupimas“, „Tinklo procesorius“, „Bendra „Post-processing““, „Bendra (Realaus laiko – RTK)“ – rodo, kad stotis yra neveikianti ir netransliuoja pataisų.*

Teoriniai skaičiavimai, modeliavimai ar praktiniai bandymai gali būti atlikti, esant jų užsakovui.

4. *Ar turi įtakos matavimų tikslumui LitPOS tinkle vienu metu neveikiančios trys bazinės stotys Alytuje, Varėnoje ir Šalčininkuose, dengiančios didelę pietinę Lietuvos dalį. Trimble Pivot Web stočių žemėlapyje šios stotys buvo vaizduojamos kaip neveikiančios visą 2016-08-04 dieną?*

GI informavo kad neveikiančios trys Jūsų minimos bazinės stotys turės įtakos matavimų tikslumui LitPOS tinkle. Šiuo atveju atstumai nuo galimai matuojamų taškų iki stočių viršys reglamentuojamą atstumą, nes LitPOS tinklas neturi galimybės naudoti Baltarusijos ir Rusijos panašių tinklų duomenų. Tačiau LitPOS naudotojai realiu laiku interneto prieigoje <http://litpos.geoportal.lt/TrimblePivotWeb/Map/SensorMap.aspx> informuojami apie LitPOS stočių veiklos sutrikimus tam, kad galėtų atitinkamai koreguoti savo darbų eigą.

5. *Prašome informuoti, ar kaupiama LitPOS vartotojų nusiskundimų galimais LitPOS veiklos sutrikimais statistika? Ar tokia statistika teikiama LitPOS valdytojui?*

Dažniausiai naudotojai dėl sutrikimų kreipiasi telefonu ir iškart būna informuoti apie esamą LitPOS tinklo padėtį. Dėl nedidelių apimčių ši statistika nekaupiama. Tų LitPOS naudotojų, kurie apie galimus LitPOS veikimo sutrikimus praneša per geoportal.lt ar el. paštu, statistika yra kaupiama. Naudotojų paklausimų statistika kas ketvirtį teikiama LitPOS valdytojui.

6. *Prašome atsakyti, kodėl 2016-08-02, nuo apytiksliai 07:00 iki apytiksliai 13:00 neveikiant LitPOS serveriui, kurio IP adresas yra 195.182.72.152, LitPOS administracijai žinant ir šalinant gedimą, LitPOS naudotojai nebuvo oficialiai informuoti apie šį gedimą ir apie tai, kad galima naudoti kitą IP adresą?*

Norime atkreipti Jūsų dėmesį, kad visi LitPOS tinklo naudotojai registracijos metu yra informuojami, kad LitPOS paslauga teikiama dviem IP adresais. Esant trumpalaikiams vieno iš serverių sutrikimams, kai tuo pačiu metu veikia kitas LitPOS serveris. Naudotojai atskirai nėra informuojami todėl, kad siekiama išvengti nereikalingo pranešimų srauto, kurio nepageidauja gauti daugelis LitPOS naudotojų.

7. *Prašome atsakyti, ar yra nustatytas atsakymo į užklausą LitPOS administracijai laikas, kai kreipiamasi elektroniniu paštu?*

Atsakymo laikas į užklausą LitPOS administracijai nėra nustatytas, tačiau siekiama neviršyti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytų bendrųjų terminų. Stengiamasi atsakyti kuo greičiau, tačiau, pvz., atsiunčiant matavimų duomenis ir prašant patikrinti skaičiavimus, tai užtrunka kelias dienas. Kreipiantis į LitPOS tvarkytoją elektroninio pašto adresu info@gis-centras.lt arba naudojantis geoportal.lt funkcionalumu, paklausimas registruojamas GIS-Centro sistemoje ir apdorojamas kiek įmanoma greičiau. Elektroniniu paštu kreipiantis į konkrečius LitPOS tvarkytojo darbuotojus, atsakymo tvarka nėra numatyta. Į paklausimus, susijusius su sistemos trikdžiais, siekiame atsakyti nedelsdami.

8. *Prašome informuoti, kokia tvarka ir kokie GNPS imtuvo antenos parametrai turi būti pateikti, kad ji būtų atpažįstama naudojantis statinių skaičiavimo paslauga „Trimble statinių duomenųskaičiavimo paslaugos tinklalapyje“, pasiekama adresu <http://litpos.geoportal.lt/TrimblePivotWeb/PluggableWeb/#/>*

Turi būti pateiktas GPNS imtuvo gamintojo numatytas duomenų rinkinys. Statinių matavimų skaičiavimo paslaugos sutrikimai galimi, kai pateikiamo duomenų rinkinio struktūra nėra numatyta skaičiavimo paslaugos programinės įrangos gamintojo. Atkreipiame dėmesį, kad paslaugos sutrikimai taip pat galimi, kai dėl duomenų kaupimo sutrikimų nebūna sukaupti archyviniai LitPOS duomenys, reikalingi skaičiavimams tam tikram laikotarpiui ir vietai.

9. *LGMS mano, kad Trimble Pivot Web programinės įrangos teikiamos statinių skaičiavimų ataskaitos turėtų būti teikiamos valstybine lietuvių kalba.*

Šiuo metu statinių skaičiavimų ataskaitos yra teikiamos LitPOS programinės įrangos gamintojo numatyta forma, tačiau atsižvelgdami į Jūsų siūlymą ištirsime galimybes keisti ataskaitos turinį ir prireikus teiksime siūlymą LitPOS valdytojui dėl paslaugų tobulinimo ir plėtros.

10. *LGMS siūlo, kad Trimble Pivot Web programinės įrangos teikiamos statinių skaičiavimų ataskaitoje apskaičiuotos koordinatės būtų pateiktos ne tik „ETRS89 @ epoch 1989“ koordinacių sistemoje, tačiau ir valstybinėje LKS-94 koordinacių sistemoje, o aukštis – valstybinėje LAS07 koordinacių sistemoje.*

Atsižvelgdami į Jūsų siūlymą ištirsime technines galimybes skaičiavimo rezultatus pateikti kitomis nei numatyta koordinacių ir aukščių sistemomis ir išanalizavę naudotojų poreikį, prireikus teiksime siūlymą LitPOS valdytojui dėl paslaugų tobulinimo ir plėtros.

Direktorius pavaduotojas ekonomikai ir ūkiui
pavadojantis direktorių

Pranas Ulozas

Marius Marma, tel. (8 5) 2724741, el. paštas m.marma@gis-centras.lt